

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Solemnitatea instalării d-lui Dimitrie Alexandresco, ca consilier, și a d-lui G. E. Schina, ca Procuror general, la Inalta Curte de Casație și Justiție,

Despre executarea sentințelor tribunalelor pronunțate asupra cărților de judecată venite în apel, de d. Arthur G. Sion.

Jurisprudența română :

Inalta Curte de Casație și Justiție, s. II : *Ion Gheorghe Canest*, condamnat pentru tâlhărie.

Curtea de apel din București, s. I : *Clotilde Jules Marie cu Antoinetta Dodin des Perrières și alții*, cu o observațiune de d. D. Alexandresco.

Tribunalul județului Bacău : *Marcu Braunștein cu Gheorghe Leonescu*.

Jurisprudența străină :

Curtea de casație din Franca, Camera reclamațiilor : *Soții Brocard cu Baudry Billot*, cu o observațiune. Mișcări în magistratură.

Solemnitatea instalării d-lui Dimitrie Alexandresco, ca consilier, și a d-lui G. E. Schina, ca Procuror General, la Inalta Curte de Casație și Justiție.

Luni 26 și Marți 27 ale curenteii luni, au fost zile de sărbătoare pentru familia judecătorească din palatul justiției.

Luni, d. Dimitrie Alexandresco, directorul nostru, numit consilier la Curtea de Casație, în locul mult regretatului Al. Degré, a prestat legiuitul jurământ cu ceremonialul obicinuit. Solemnitatea a fost presidată de d. prim-președinte C. E. Schina; d. Alexandresco a fost introdus în sală de d-nii consilierii Ciru Oeconomu și G. N. Bagdat, cei mai noi numiți din consilierii prezenți.

După prestarea jurământului, d. Alexandresco a fost viu felicitat de Curte, și a luat loc între consilierii secțiunii I.

Marți, d-l G. E. Schina, primul președinte al Curții apelative din București, numit procuror general la Curtea de Casație în locul d-lui Dimitrie Alexandresco trecut consilier, a prestat

jurământul cerut de lege cu acelaș ceremonial.

Solemnitatea a fost presidată de d-l președinte Gr. I. Lahovari.

D-l G. E. Schina a fost introdus în sală de d-l președinte N. Mandrea și de d-l consilier Al. Gianni, cei mai vechi din consilierii prezenți.

Atât Luni, cât și Marți, imensa și frumoasa sală a secțiunilor-unite a fost înșesată de un numeros public, compus în cea mai mare parte din magistrații Curții de apel și ai tribunalului Ilfoy, și din cei mai distinși membrii ai baroului.

D-l G. E. Schina, dupe ce a prestat jurământul, a pronunțat următoarea cuvântare :

Inaltă Curte,

Datoresc mai mult unor împrejurări de ordine legală de cât tuturor însușirilor profesionale ce îmi par inehente înaltei demnități cu care am fost învestit; totuși, în limitele slabelor mele mijloace, punând la contribuțiune practica mea judecătorească de aproape 30 ani, mă voi sili să colaborez cu Dv. la o operă comună, acea a propășirii științei dreptului prin mijlocul aplicațiunii și interpretării legilor.

Căutând a întreține simțiminte de confraternitate și de curtenie reciprocă indispensabilă prestigiului acestei Curți supreme, vă rog să-mi acordați o bună voitoare indulgență, căci numai printr'enska voi putea dobândi forțele necesarii întru îndeplinirea, în sfera atribuțiunilor mele, a importantelor însărcinări ce-mi sunt deferite de lege.

Domnilor Președinți

Domnilor Consilieri,

Permitețimi cu această solemnă ocașinne, a fi interpretul întregii lumi juridice, proclamând considerațiunea legitim meritată, de care vă bucurați, de modul cum supliniți insuficienței legislațiunii și diferitelor sale principii de drept, autoritatea morală, ce cu drept cuvânt au dobândit decisiunile Dv.

Nu insist prea mult întru a vă arăta eminentele calități, atât ca publicist, cât și pentru deosebita îndeletnicire în a examina cele mai gingașe cesiuni de drept, a eruditului om de legi, ce m'a precedat în această funcțiune, căci cred că vă sunt îndestul cunoscute.

Vă cer însă ertare de iaă curagiul a evoca o scumpă amintire.

Printr'un ofis domnesc de acum 50 ani aproape, Domnitorul Țării Românești, Barbu Dimitrie Știrbei voind a răsplăti serviciile reali, aduse în diferite ramuri ale Statului și în special ale ordinului judecătoresc de Eustație Schina, îl numește Procuror la Inalta Curte judecătorească. Ținându-se seamă de regulile observate de pe acel timp, ca membrii celei mai înalte trepte judecătorești, să nu se poată recruta, de cât dintre boerii rangului I, adică dintre acei, cari aveau titlu de mare ban, vornic, logofăt sau agă, precum și de împrejurarea că noul numit avea numai rangul de boer de o treaptă mai inferioară, acela de clucer, faptul păru destul de insolit și de natură a atinge susceptibilitatea boerilor, ce compunea Inaltul Divan pe acel timp. Domnitorul Țării însă, mișcat de un sentiment de înaltă moralitate, voind pe de altă parte a aduce un omagiū public, integrității de caracter a noului titular, nu s'a sfiit a o face.

Evenimente ulterioare petrecute sub domnia lui Ion Cuza Vodă, și cari pot zice că fac parte din istoria noastră politică contimporană, au dat o dovadă strălucitoare că Barbu Dimitrie Știrbei, mare cunoscător de oameni, nu fusese înșelat în alegerea făcută (1).

Domnilor Președinți

Domnilor Consilierii,

De am luat libertatea de a vă semnala calitățile

(1) Spre a nu obosi Inalta Curte d-l Procuror general a eliminat din discursul său următoarea parte explicativă pe care ne face deosebită plăcere a o reproduce în nota de față:

Intr'adevăr vre-o câțiva ani în urmă s'a presintat o ocașie propice pentru a pune în evidență forța morală cu care era înzestrat fostul Procuror al Inaltului Divan. De astă-dată în calitate de Președinte al Curții criminale, chemat a judeca un proces de natură politică a fost legalmente desemnat a presida Corpul Judecătoresc, ce avea căderea a judeca asemenea afaceri și care corp era constituit de Curtea criminală, unită cu una din cele două Curți civile.

În această împrejurare memorabilă fostul Procuror al Inaltei Curți s'a arătat o dată mai mult curagios servitor al legii. Resistând cu energie sugestiunilor puterei executivă, care căuta a obține o severă condamnățiune contra celor trazuși justiției, fără teamă de fulgerile ce urma a atrage în contra'i din partea puternicilor zilei în cas de achitare a celor urmăriți, neținând seamă de consecința ce fatalmente era să se producă în atare ocurență asupra situațiunei sale materiale, care era mai mult de cât modestă, ne ascultând de cât vocea conștiinței sale, Curțile-Unite prin organul Președintelui lor a pronunțat o hotărîre achitătoare. Puține zile trecură și decretul de revocare a Președintelui Curților-Unite nu întârzie a apărea în Monitorul Oficial.

cu care era înzestrat, Eustație Schina, fost Procuror al Inaltului Divan, nu am făcut doară în scop de a depune o cunună mai mult pe mormântul celui care a fost părintele actualilor Prim Președinte și Procuror general ai acestei Curți supreme ci pentru a arăta că magistratul adânc pătruns de datoria de supunere fără margini cerințelor legii, îndeplinindu-și în conștiință și cu scrupulositate nobila sa misiune socială, cea de a judeca pe semenii săi, pe lângă mulțumirea sufletească de a transmite urmașilor o reputățiune intactă, constituie cel mai mare serviciū, ce un bun cetățean poate aduce patriei sale. De altmintrelea evocarea acestei amintiri se justifică cred pe deplin, prin împrejurarea că această corectitudine demnă de imitat a acestui fost Procuror, al celei mai înalte trepte judecătorești din țară, nu trebuie considerată, ca un bun moral, aparținând unei anumite familii, ci ca un patrimoniu, ce se poate revendica de marea familie judecătorească din ultimele două pătrare a secolului ce se sfârșește.

La acest discurs, d. președinte Gr. I. Lahovari a răspuns prin următoarele cuvinte:

Domnule Procuror General

În numele Curții vă felicit și vă declar că suntem fericiti să v'avem printre noi.

Statake Schina de care ne-ați vorbit astă-zil cu atăta plăcere, l'am cunoscut și eu din fericire într'un mod intim.

Am fost amândoi colegi în anul 1861 la secțiunea II a Curții apelative, unde dânsul era președinte și eu supleant.

Dar dânsul nu m'i-a fost numai coleg, m'i-a fost și un bun povățuitor.

Procesele de hotărnicii, pe care eu nu le putusem învăța nici în Puchta nici în Vangerov, el mi le-a explicat, cu acea experiență matură ce posedă și cu acea blândea neexprimabilă de caracter.

Este adevărat că legea din Digeste, despre alocus derelictus se cam asemana cu matca veche, pentru care exista la noi atâtea mi de procese de hotărnicii; însă și această lege erea una din cele șapte pe care Glasstoriile le numiau damnatae fiind-că nu le puteau pricepe.

Sunt sigur, că D-v. a'ți avut fericirea de a fi fost povățuit și învățat de reposatul D-v. părinte, și ast-fel se esplică, că atât D-v. cât și fratele D-v. Primul nostru Președinte a'ți putut deveni niște juriști savanți și niște magistrați distinși.

Alt-fel se esplică că și D-l Ministru al justiției, acest bărbat atât de cunoscător în afacerile judecătorești, v'a numit la această Curte, vrând să răsplătească în D-v. munca asiduă și meritul câștigat.

Sunt sigur că D-v. ca procuror general acum, veți lucra atât prin concludiuni cât și prin fapte a înălța

prestigiul de care avem atâta trebuință noi magistrații.

Magistrații se ved siliți prin profesiunea lor a nemulțumi tot-d'auna pe o parte, pe aceia care perde și critica precum vedeți nu-și poate găsi un câmp mai propice de cât la judecăți; însă și la tribunale trebuie aplicat cunoscutul adevăr: *La critique est facile et l'art est difficile.*

Termin D-le procuror general, asigurându-vă că așteptăm cu impaciență ocasiunea a vă asculta concluziunile.

În urmă, d. G. E. Schina a primit cele mai călduroase felicitări din partea membrilor Curții.

După terminarea acestei solemnități, la Curtea de apel au prestat jurământul d. Ath. Kivu, ca prim-președinte și d. I. Cerchez ca președinte.

De astă-dată numirile de la Curtea de Casație și de la Curtea de apel, au primit unanima aprobare a tuturilor acelorora pe cari îi interesează bunul mers al justiției.

Despre executarea sentințelor tribunalelor pronunțate asupra cărților de judecată venite în apel

Imi propun, în articolul de față, să tratez o chestiune, care după cum se va vedea, își are însemnătatea ei.

E vorba, în adevăr, de executarea sentințelor tribunalelor, sentințe rămase definitive și pronunțate asupra cărților de judecată venite în apel.

De către cine anume urmează să se facă executarea acelor sentințe, sau mai bine zis, care sunt agenții competenți de ale executa?

Din capul locului voi răspunde, cu toate părerile contrarii a unora, că asemenea sentințe nu se pot executa de cât de către agenții alipiți pe lângă tribunale, de către portărei, și că orice urmărire făcută, în asemenea caz, de către agenții administrativi este nulă.

În adevăr, *art. 372 din Pr. civ.* spune că: *hotărârile definitive pronunțate de tribunale se vor executa prin mijlocirea lor.* Sau, cu alte cuvinte, tribunalul care a pronunțat hotărârea dispune și executarea ei.

De unde resulta că tribunalul care a pronunțat hotărârea este singura instanță competentă de a ordona și executarea ei după cum a decis-o aceasta și Inalta Curte de casație. Ori, odată stabilit acest principiu tot *art. 372 din Pr. civ.* ne arată de către cine anume se pot executa asemenea hotărâri, căci mai la vale zice:

«Executarea atât la tribunale cât și la Curți, se va face de către agenții de executare alăturați pe lângă tribunale și Curți».

Sunt unii totuși care susțin încă, că executarea acestor sentințe se poate face și de către agenții administrativi și aceasta pe baza *art. 95 din legea judecătorilor de pace de la 1896.*

E o eroare capitală.

În adevăr, *art. 95 din legea jud. de pace* tratează despre *executarea cărților de judecată* și nici de cum despre acea a sentințelor tribunalelor.

Și în cazul de față ce executăm?

O sentință a tribunalului, fiind-că ea este investită cu formula executorie și de la acea autoritate emană autorizațiunea de executare, independent dacă sentința tribunalului confirmă sau nu cartea de judecată.

De asemenea, *art. 80 din legea de la 1896*, pe care îl invoacă alții, vorbește de procedura de chemare și îngăduie ca ea să se poată îndeplini și de către agenții administrativi ori de câte ori tribunalele vor judeca afacerile venite în apel de la judecătorul de ocol.

Ori, executarea unei sentințe a tribunalului nu mai este o procedură de chemare.

Și fiind-că nici chiar în legea din 1896 nu găsim un text care să permită ca executarea sentințelor tribunalelor pronunțate asupra cărților de judecată venite în apel, să se poată face de către agenții administrativi, vom zice că executarea unor asemenea sentințe, nu se poate face de cât de către agenții alipiți pe lângă tribunale, de către portărei.

În sensul părerii noastre avem și sentința tribunalului Iași, secția II-a, No. 368, din 24 Octombrie 1898, dată sub președinția d-lui Maxim, care, asupra contestației făcută de d. G. C. Stihî la urmărirea silită îndreptată de către d-na Maria Irimescu, pe baza sentinței aceluși tribunal No. 194/98, sentință pronunțată asupra cărții de judecată a judeului ocol. 3 Iași, No. 1609/97, venită în apel și executată de către sub-comisarul despărțirii respective, motivează considerențele ast-fel:

«Având în vedere că această contestațiune tinde la anularea urmăririi pentru motivul că agentul care a făcut-o era incompetent;

«Considerând că de fapt se constată că urmărirea s'a făcut prin sub-comisarul secției 4 Iași;

«Considerând că, prin *art. 372 din Pr. civ.* se stabilește în principiu că instanța care a pronunțat hotărârea este investită și cu puterea de a o executa, și această execuțiune se face prin agenții alipiți pe lângă tribunale, portărei, cari trebuiesc să fie anume autorizați pentru aceasta de tribunal;

«Considerând dar că, întru cât, în specie, este vorba de executarea unei sentințe a tribunalului, sub-comi.

sarul nu era competent să o execute, și deci urmărirea făcută prin acest agent cată a fi anulată;

«Văzând și cererea contestatorului de a i se adjudeca suma de 70 lei cheltueli pentru timbrul necesar la facerea contestațiunii, cerere care este pe deplin justificată;

Pentru aceste motive, în majoritate, hotărăște:

«Admite opozițiunea făcută de către d. G. C. Stihl la urmărirea silită introdusă în contra-î de către d-na Maria Irimescu; Anulează această urmărire ca neregulat efectuată, și condamnă pe d-na Irimescu să plătească lui Gh. Ch. Stihl 70 lei cheltueli.»

Cestiunea, după cum se vede, își are importanța ei și dacă am revenit asupra ei, este că și astăzi există oare care nedumiriți asupra modului de executare a acestor hotăriri.

Arthur G. Sion

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASATIE și JUSTITIE, Secția II

Audiența de la 23 Mai 1900

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Ion Gheorghe Canest, condamnat pentru tâlhărie.

Curtea cu jurați. — Tâlhărie. — Cestiuni puse juraților. — Circumstanțe agravante. — Cum trebuiesc puse, în asemenea cas, cestiunile. — Cestiuni complexe. — Nulitatea verdictului. — (Art. 317 C. pen.; art. 361 și 367 Pr. pen.).

In crima de tâlhărie, când președintele Curții cu jurați, după ce a pus juraților o primă cestiune în care se coprinde elementele tâlhăriei, pune o a doua cestiune prin care se cere juraților să declare dacă acuzatul, la comiterea crimei, a întrebuițat bătăi și casne din care s'a causat moartea pacientului, această a doua cestiune, ast-fel pusă, prin care jurații sunt întrebați de o dată asupra circumstanței agravante de întrebuițare de bătăi și casne, cât și asupra aceleia dacă acele bătăi și casne au pricinuit moartea pacientului, constituie o cestiune complexă, pentru că ridică juraților puțința de a delibera și a se pronunța în mod separat pentru fiecare circumstanță ce are un efect deosebit în cât privește pedeapsa, și procedând ast-fel să violează legea iar verdictul este nul.

Decisiunea 465/900. — Casată decisiunea Curții cu jurați din județul Ilfov No. 34/900 după recursul făcut de Ioan Gheorghe Canest.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d. consilier D Cuculi,

Pe d. procuror St. Stătescu, în concludiuni,

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat din oficiu:

«Că cestiunea de a doua pusă juraților că dacă acuzatul a săvârșit faptul de tâlhărie prin întrebuițare de rele tratamente, bătăi și casne și din cauza acestor maltratări s'a pricinuit moartea pacientului, este o cestiune complexă».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care se constată că recurentul Ioan Gheorghe Canest zis Gheorghe Ion fiind declarat culpabil pentru crima de tâlhărie prevăzută și pedepsită de art. 317 și 320 C. penal a fost condamnat la munca silnică pe toată viața;

Considerând că prima cestiune pusă juraților coprinde elementele tâlhăriei prevăzută și pedepsită de art. 317 Cod. pen., iar prin a doua cestiune să cere juraților să declare și dacă acuzatul, la comiterea crimei, a întrebuițat bătăi și casne, din care s'a causat moartea pacientului;

Considerând că ast-fel pusă cestiunea a doua, prin care jurații sunt întrebați de o dată asupra circumstanței agravante de întrebuițare de bătăi și casne cât și asupra aceleia dacă acele bătăi și casne au pricinuit moartea pacientului, constituie o cestiune complexă, pentru că ridică juraților puțința de a delibera și a se pronunța în mod separat fie-cărei circumstanțe, din care fie-care are un efect deosebit în cât privește pedeapsa;

Că procedând ast-fel președintele Curții cu jurați s'au violat dispozițiunile art. 361 și 368 Pr. pen. și verdictul fiind nul, din acest punct de vedere, decisiunea Curții cu jurați, care condamnă pe recurent în baza acestui verdict e nulă;

Că prin urmare, decisiunea supusă recursului, are a fi casată din acest punct de vedere;

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l procuror St. Stătescu, casează, etc.

CURTEA de APEL din BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 17 Februarie 1899

Președenția D-lui M. IULIAN, Consilier

Clotilde Jules Marie cu Antoinetta Dodin des Perrières, Helène Regnault, Charlotte Murscoch și soții Iosef Dodin des Perrières, în calitate și de tutore, Gotlieb

Murscoch, și François Regnault.

Decisiunea civilă No. 51/99

Căsătorie. — Regim matrimonial. — Soți străini, domiciliati și căsătoriți în România. — Ce regim matrimonial se presupune că au adoptat când n'au făcut contract. — Cestiune de voință sau intenție a părților. — Fapte și împrejurări.

Căsătorie. — Regim matrimonial. — Care este regimul legal în România în lipsă de contract matrimonial. — Parafernă.

1) In principiu, regimul matrimonial ce doi soți străini, căsătoriți într-o țară străină, fără contract, se presupune că l'au adoptat, este o cestiune de voință sau intenție a părților, adică se determină dupe legea la care soții au înțeles a se referi, și chiar dacă regimul matrimonial, care nu este de cât un contract relativ la bunuri, ar face parte din statutul personal al soților, totuși legea personală a soțului, ca lege comună, numai atunci se poate aplica când circumstanțele și actele cari concur în momentul căsătoriei ar justifica aceasta.

Ast-fel, când din fapte și împrejurări rezultă în mod precis că doi soți străini, veniți sau născuți în România și căsătoriți aci, au fost și sunt decisi a rămânea pentru tot-d'a-una în România, unde au și rămas, apoi neapărat că intențiunea și voința lor

în momentul contractării căsătoriei, în privința regimului matrimonial ce adoptău, n'a fost de cât de a adopta pe acela al României, unde au fost și sunt domiciliați și unde și-au și celebrat căsătoria.

2) Regimul legal al României, în lipsă de contract matrimonial, este cel parafernă.

S'a ascultat : d-l avocat Sipsomo din partea opo-
nentei Clotilde Jules Marie în susținerea opozițiunii sale,
și d-l avocat Antonescu, din partea intimatelor în
combateri ; pe d-l procuror N. Zamfirescu în conclu-
siuni fiind minore în cauză.

Curtea deliberând,

Având în vedere opoziția făcută de Clotilde Jules
Marie, contra deciziunii No. 111 din 28 Aprilie 1898, a
acestei secțiuni, prin care i se respinge ca nesusținut
apelul ce a făcut contra sentinței No. 267/97, a tribu-
nalului Argeș, care asemenea îi respinge ca neprobată
acțiunea ce a intentat contra d-lor Helène Regnault,
Charlotte Murscoch, Antoinette Dodin des Perrières și
Aloys Dodin des Perrières, ca tutore al minorilor
Aurelia și Jules Marie ;

Ascultând pe părți în concludsiunile lor orale și scrise,
precum și pe Ministerul public ;

Având în vedere că din petițiunea de intentare a
acțiunii, din actele și concludsiunile părților se constată
că oponenta Clotilde Jules Marie, de naționalitate stră-
ină, dar născută în România, se căsătorește la 15 Fe-
bruarie 1869 în orașul Pitești cu Jules Marie, frances
de origină, fără să facă vre-un contract matrimonial
și din această căsătorie se naște intimatele Helène și
Charlotte, căsătorite azi, prima cu François Regnault
și secunda cu Gottlieb Murscoch ; că în anul 1893, prin
sentința No. 355 a trib. Argeș, rămasă definitivă și
înscrisă la oficerul Stărei Civile se pronunță divorțul
între apelanta și sociul său în favoarea acestuia, iar
la Octombrie 1893 Jules Marie căsătorindu-se din nou
cu Ana Balint, legitimeasă ca copii ai săi pe cei-l'alți
trei intimați și în urmă, la 1896, încetează din viață ;

Având în vedere că oponenta prin acțiunea de față,
cere ca intimații, ca succesori și deținători ai averii
rămase de la Jules Marie, să fie obligați a-i delăsa în
plină proprietate jumătate din întreaga avere mobi-
liară și imobiliară, pe care defunctul său soț a lăsat-o
la moartea sa sau aceia ce ar fi avut-o în momentul
divorțării sale, de oare-ce toată această avere este
făcută în timpul căsătoriei lor și ei fiind căsătoriți sub
regimul comunității bunurilor i se cuvine și ei jumê-
tate ; invoacă în același timp proba testimonială spre
a dovedi natura, quantumul și epoca dobândirii acestei
averi care pretinde a fi foarte însemnată ;

Având în vedere că oponenta n'a susținut înaintea
Curței că divorțul dintre dânsa și defunctul Jules
Marie ar fi nul pentru lipsă de forme și că ast-fel
dânsa este încă nedivorțată, așa că de acest punct,
trecut numai în concludsiunile scrise, nu se poate ocupa
Curtea ;

Având în vedere că oponenta, pentru a justifica că
comunitatea de bunuri era regimul matrimonial sub
care s'a căsătorit, invoacă că soțul său era de națio-
nalitate frances și ca atare, în lipsă de contract, conform
art. 1441 Cod. Napoleon, acesta era regimul lor legal,

ea ca soție, urmând după căsătorie, naționalitatea
soțului ;

Considerând că, în principiu, regimul matrimonial
ce doi soți streini căsătoriți în o țară streină, fără
contract, se presupune că l-au adoptat, este o cesiune
de voință sau intențiune a părților, că chiar dacă re-
gimul matrimonial, care este un contract relativ la
bunuri, ar face parte din statutul personal al soților,
totuși legea personală a soțului, ca lege comună, nu-
mai atunci se poate aplica când circumstanțele și ac-
tele cari concur în momentul căsătoriei ar justifica
aceasta ;

Având în vedere că din actele prezentate, se constată
că defunctul Jules Marie, de origină frances, încă
de tânăru a venit în România, a făcut, fără autorizația
guvernului frances, serviciul militar în România în
anii 1863 și 1864, după cum rezultă din livretul său
de soldă ; n'a invocat nici odată protecțiunea francesă,
după cum se constată din certificatul No. 15565/96, al
ministerului de justiție, a dobândit imobile în România
și în toate călătoriile sale s'a servit de pasport român
în fine în anul 1886 a făcut cerere de împământenie
și pe care a obținut-o prin legea sancționată prin de-
cretul No. 986 din 1 Martie 1895 ;

Având în vedere că oponenta născută din părinți
streini în România, nu s'a bucurat nici odată de vre-o
protecțiune streină și n'a părăsit România nici odată,
ci aci și-a exercitat și-și exercită profesia sa de croi-
torie ;

Că așa fiind din toate aceste fapte și împrejurări
rezultă în un mod precis că ambii soți, de și streini,
însă erau decisi a rămâne pentru totdeauna în Ro-
mânia, unde au și rămas, unul până la moarte, deven-
ind în urmă chiar cetățean român, și cea-laltă se află
și azi exercitându-și profesia sa de croitorie, și așa
fiind intențiunea și voința lor în momentul contrac-
tării căsătoriei, în privința regimului matrimonial ce
adoptău, n'a fost de cât de a adopta pe acela al Ro-
mâniei, unde au fost și sunt domiciliați, și unde și-au
și celebrat căsătoria ;

Considerând că regimul legal al României, în lipsă
de contract matrimonial, fiind cel parafernă, cererea
apelantei de a dovedi cu martori quantumul și prove-
niința averii lăsată de defunctul său soț Jules Marie,
este nu numai inadmisibilă, această avere fiind însem-
nată, dar și fără interes, căci chiar de ar fi câștigat-o
soțul în timpul căsătoriei dânsa nu poate avea nici un
drept de proprietate asupra ei ;

Considerând că dacă ar voi, cu martorii ce invoacă,
a dovedi că parte din această avere a fost adusă de
dânsa ca parafernă sau câștigată de ea personal în
timpul căsătoriei — ceia ce însă n'a pretins, — totuși
această cerere este inadmisibilă în vedere că valoarea
averii, după arătările oponentei, trece peste quantumul
prevăzut de art. 1191 Cod. civ., ne având nici un în-
ceput de probă scrisă ;

Având în vedere în fine că după desfacerea căsătoriei
dintre apelanta și soțul său, a intervenit între dânsii o
convențiune autenticată de trib. Ilfov la No. 8521/93,
prin care acesta da fostei sale soții, oponenta de azi,
suma de 22000 lei în schimbul tutului pretențiunilor sale

de ori-ce natură saū causă, declarând că nu mai are absolut nici un fel de drept contra lui și că nu va mai putea ridica nici un fel de pretențiune;

Că așa fiind pe lângă cele mai sus expuse, ori care ar fi fost regimul matrimonial sub care s'ar fi căsătorit, în fața acestei convențiunii categorice, oponenta nu mai poate avea nici o pretențiune, căci toate drepturile ei sunt stinse.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier M. Iulian, și de acord cu d-l procuror N. Zamfirescu, Curtea, respinge opoziția, etc.

(ss) M. Iulian, M. Paleologu, D Giuvaru.

Observațiune.— Curtea din București decide, cu drept cuvânt, prin decisiunea de mai sus, că regimul matrimonial al soților de naționalitate străină, căsătorii fără convențiune matrimonială, se determină după legea la care soții au înțeles să se refere. Totul este deci o chestie de voință și de intenție. In caz când nici o împrejurare nu dovedește intențiunea comună a părților, pre-sumția este că ele au înțeles să se refere la legea personală a bărbatului, capul familiei și asociațiunii conjugale.

Prin respectarea autonomiei voinței părților, nu se face alt ceva de cât a se aplica regimului matrimonial principiile generalmente admise în privința tuturor contractelor în genere, căci ori ce contract este cărmuit de legea la care împrejurările denotă că părțile au înțeles să se refere. De aceea, cu toată controversa ce există asupra acestui punct, sistemul convențiunii tacite este astăzi generalmente admis atât în doctrină cât și în jurisprudență (1).

Curtea mai decide încă că regimul legal al soților, în lipsă de contract matrimonial, este acel *parafernal*, soluțiune pe care am admis-o și noi de curând prin o adnotațiune publicată în *diarul Dreptul*, No. 66, din 1899.

Cu toate acestea, s'a susținut că, la noi, regimul matrimonial *legal* ar fi acel *dotal* (2).

Distinsul nostru amic, d-l P. Negulescu, revenind *à la charge*, susține din nou acest sistem, cu ocaziunea dărei de seamă ce a făcut operei suscitată a D-lui C. N. Buzdugan (3), trăgând argument și din im-

prejurarea că, cu ocaziunea redactării Codului civil, s'ar fi eliminat ultimul paragraf al art. 1223, care prevedea în termeni expresi că regimul dotal este regimul de drept comun al României. Cum ! legiuitorul suprimă acest paragraf, și totuși menține ideea cuprinsă într'ensul. Nouă ni se pare, din contră, că prin eliminarea acestui text, s'a condamnat ideea ce el cuprindea.

Atât regretatul nostru coleg, Alex. Degré, cât și D-l Negulescu, mărturisesc însă că, de și regimul dotal este acel legal, totuși averea soților rămâne de fapt separată. Va să zică, nu este vorba, la urma urmei, de cât de o chestiune de cuvinte. *Blanc bonnet, bonnet blanc!*

D. Alexandresco

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 25 Aprilie 1900

Președenția D-lui C. N. BUZDUGAN, Președinte

Marcu Braunștein cu Gheorghe Leonescu

Sentiința civilă No. 249

Bani dotali. — Cesiunea lor. — Anularea cesiunii. — Procente. — Acțiune în restituire ca ne datorată.

Dacă printr'un ast de cesiune acceptat de debitor s'a cedat un rest din prețul unui imobil dotal vândut conform legii, împreună cu procentele lui; debitorul plătește în mod regulat în mâinele cesionarului procentele, de și actul de cesiune s'a declarat în urmă, și nu are acțiune în repetițiune contra cesionarului.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Marcu Braunștein, contra cărței de judecată cu No. 1554 din 1899 a d-lui judecător de pace Bacău, prin care este obligat a plăti lui Gheorghe Leonescu suma de lei 1250 cu procente legale de la intentarea acțiunii până la achitare, plus una sută lei cheltueli de judecată;

Având în vedere că, din actele prezentate de părți și susținerile lor, rezultă în fapt, că: reclamantele Gh. Leonescu, — intimat în apel — cu actul de vânzare-cumpărare din 6 Septembrie 1894 autentificat de tribunalul Bacău la No. 1061/94 cumpără de la d-na Raluca Cancicov cu consimțământul soțului său Teodor Cancicov un imobil situat în Bacău, strada Națională Bacău-Focșani; că Leonescu la facerea actului plătește o parte din preț, iar pentru restul de 6500 lei cu procentele lui până la achitare, d-na Cancicov, și-a rezervat un privilegiu, în chiar imobilul vândut conform art. 1737 C. civ., că dreptul acesta de privilegiu împreună cu datoria de 6500 lei, cu procentele ei, a fost cedat de d-na Raluca Cancicov cu autorizațiunea soțului său, d-lui Marcu Braunștein, apelantele de astăzi, cu actul de cesiune autentificat de tribunalul Bacău la No 411/96; că cesiunea a fost acceptată de către debitorii Leonescu, în chiar actul de cesiune menționat și Marcu Braunștein este recunoscut de d-sa, de creditor, în locul d-nei Cancicov cu toate drepturile și privilegiile, ce rezultă din actul de vânzare-cumpărare; că Leonescu ne plătește la termen sumele datorite, Marcu Braunștein, scoate în vânzare imobilul ca cesionar a d-nei Cancicov; Că Leonescu, contestând urmărirea s'a opus la plata restului din preț, pentru motivul că imobilul cumpărat

(1) Cpr. C. Paris, 9 Iunie 1898. *Dreptul*, No. 66 din anul 1899 și *Pand. Périod.* 1898, 5. 38. Tot în acest sens s'a pronunțat și Curtea din Galați (12 Ianuarie 1894). Considerențele acestei însemnate decisiuni, dată sub președ. D-lui G. C. Șişman, sunt reproduse în adnotația noastră. Veđi *Dreptul loco cit.*, p. 539, 540. Tot în acest sens se pronunță și doctrina. Veđi autoritățile citate în *Dreptul, loco cit.*, p. 538, nota 1. Cpr. și C. N. Buzdugan, *Du mariage des Roumains à l'étranger et des étrangers en Roumanie* (București, 1900), p. 173. Veđi și C. Nacu, *Comparațiune între Codul civ. român și C. Napoléon*, p. 545.

(2) Veđi Alex. Degré, *Dreptul* din 1874, No. 1 și din 1899, No. 67.

(3) *Dreptul* din 1900, No. 48, p. 392.

de densus, fiind dotal, tribunalul a autorizat pe d-na Cancicov, de a-l vinde, cu condițiune, ca din suma ce va obține cu vânzarea lui, să cheltuiască numai suma de 5000 lei pentru educația copiilor săi; că această sumă a fost percepută deja de d-sa; că restul din preț care are a-l mai plăti și care a fost cedat d-lui Braunstein, conform art. 1253 al. ultim rămânând tot dotal, urmează ca el să fie consemnat, pentru a se cumpăra un alt imobil sau a fi plasat ca bani dotali; că Curtea de apel din Iași, secția I prin deciziunea sa cu No. 41/99 adoptând motivul invocat, admite contestația și anulează urmărirea; că Leonescu în urma acestei deciziuni, de oare-ce pretinde că a plătit deja lui Braunstein suma de 1250 lei, ca procente la capitalul cedat, intență înaintea judecătorului de pace Bacău, o acțiune în repetițiune pentru această sumă, sub cuvânt, că ea a fost plătită, fără nici o cauză și din eroarea lui Braunstein, întru cât Curtea prin menționata deciziune, constată că capitalul cedat nu mai poate fi plătit lui Braunstein, și deci nici procente; că judecătorul de pace prin cartea de judecată No. 1554/99 admite acțiunea și obligă pe Braunstein a plăti această sumă; că în contra acestei cărți, Marcu Braunstein a făcut în termen prezentul apel;

Având în vedere că, astăzi în apel, reclamantele Leonescu, voind a dovedi, că a plătit apelantului Braunstein suma de 1250 lei, ca procente, s'a referit la mărturisirea lui; că în urma interogatorului la care a fost supus Braunstein, densus recunoscând, ca primită, numai suma de 750 lei pentru restul de 500 lei, reclamantului Gh. Leonescu i-a deferit jurământul more judaico;

Având în vedere că, Braunstein, se opune la admiterea acestui jurământ ca ne fiind de nici o utilitate în cauză, pentru cuvântul că, chiar dacă s'ar presupune dovedită primirea și acestei sume de 500 lei, totuși acțiunea lui Leonescu trebuie să fie respinsă întru cât pentru ca densus se poate repeta această sumă, trebuia să nu fie la mijloc nici o datorie, și ea trebuia să fi fost plătită din eroare; că în specie, datorie a existat, dovadă actul de cesiune intervenit între toate părțile; că de și deciziunea Curței de Iași No. 41/99 declară, că capitalul de 6500 lei trebuie consemnat și nu mai poate fi plătit de Leonescu lui Braunstein ca fiind un rest disponibil, din vânzarea unui imobil dotal, totuși acest impediment nu-l declară și față de procente acestui capital, care, au fost cedate odată cu densus și care, în tot cazul, față cu actul de cesiune menționat, au fost bine plătite, până în prezent în mâinile lui Braunstein ca fiind niște fructe dotale, de care soții Cancicov se pot folosi și dispune ori-când;

Având în vedere și opunerea reclamantului Leonescu că procente—ca fructe dotale,—sunt proprietatea soțului și nu puteau fi cedate de d-na Raluca Cancicov, fără un mandat din partea soțului său Teodor Cancicov;

Având în vedere că după art. 993 din Cod civ. acțiunea în repetițiune nu se poate exercita de cât atunci, când s'a făcut o plată, fără ca să existe o datorie și când plata de și făcută, a fost făcută din eroare, fie asupra faptului, fie asupra dreptului;

Având în vedere, în specie, că existența datoriei, este evidentă, întru cât, actul de vindere-cumpărare intervenit între d-na Cancicov și reclamantul Leonescu, declară expres ca Leonescu are a mai răspunde d-nei Cancicov, suma de 6500 lei, cu procente și cu privilegiu în chiar imobilul vândut; Că această datorie cu procente și cu toate garanțiile ei, prevăzute în act, a fost cedată lui Braunstein, cu consimțământul formal al lui Leonescu, că deci o novațiune a acestei datorii, s'a operat prin substituția noului creditor, Braunstein, în locul primului creditor, d-na Cancicov către care Leonescu este absolut descărcat;

Având în vedere că de și Curtea de apel din Iași, prin decizia sa cu No. 41/99 a hotărât, că această datorie de 6500 lei, nu mai poate fi plătită în mod va-

labil de către Leonescu lui Braunstein, reprezentantul drepturilor d-nei Cancicov, ca fiind un fond dotal, ea nu a anulat însă câtuși de puțin actul de cesiune menționat mai sus, intervenit între părți, care constată raporturile juridice dintre reclamantele Leonescu și apelantele Braunstein; Că acest act și produce efectele sale, — astăzi în urma deciziunii Curței — cel puțin, în ce privește procentele capitalului de 6500 lei, care au fost cedate odată cu capitalul; Că ast-fel fiind, datorie, existând între Leonescu și Braunstein și suma de 1250 lei, ce primul, pretinde, că a plătit celui de al doilea, ca fără nici o cauză, fiind tocmai din plata acestor procente, acțiunea în repetițiune, nu poate avea loc;

Că afară de acesta, reclamantele Leonescu, nu poate invoca în favoarea sa, nici eroarea, întru cât dotalitatea imobilului vândut, din a cărui vânzare a decurs această datorie și procesul de astăzi, i-a fost cunoscut, după cum constată și Curtea, într'unul din considerentele deciziunii sus menționate;

În ce privește și ultima alegațiune a reclamantului;

Că, asupra procentelor acestui capital, soțul d-nei Cancicov, având dreptul exclusiv de uzufruct, nu puteau fi cedate de d-na Raluca Cancicov fără un mandat din partea soțului său, — nici densus nu poate fi ținută în samă, întru cât d-l Teodor Cancicov, soțul d-nei Cancicov, atât în actul de vindere-cumpărare, făcut cu Leonescu, cât și în actul de cesiune dat lui Braunstein, a luat parte personal la efectuarea lui, autorizând pe soția sa și dând ast-fel consimțământul său, — cel puțin în mod tacit la cesiunea acestor procente;

Că ast-fel fiind, tribunalul, găsește că jurământul deferit de către Leonescu apelantului Braunstein, este inutil în cauză, și-l respinge ca atare;

Că, în consecință pentru expusele considerente, urmează a se admite apelul lui Braunstein, a se reforma cartea de judecată apelată, a se respinge acțiunea reclamantului Leonescu ca neîntemeiată;

Apreciind tot-odată, cheltuelile de judecată, cerute de către apelante;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător-supleant D. Ionescu, Tribunalul, în majoritate, admite apelul făcut de Marcu Braunstein.

(ss) G. N. Busdugan, Dionisie Ionescu.

p. greșier (s) St. Ciovarnache.

Opiniune separată

Având în vedere apelul făcut de Marcu Braunstein și motivele ce el invoacă;

Având în vedere și opunerile făcute de Gheorghe Leonescu;

Considerând că prin actul de cesiune intervenit între d-na Raluca Cancicov și M. Braunstein, și acceptat de debitorul Leonescu, s'a trecut în deplină proprietate drepturile d-nei Cancicov ce decurg din privilegiu asupra imobilului lui Leonescu; Că, soțul d-nei Cancicov de și a asistat la facerea actului, totuși rolul său era numai de a completa capacitatea femeii, și prin urmare, în nici un caz nu se poate susține că și el a luat parte la act; Că în ipotesa unor pretențiuni de drepturi ce ar putea invoca, nu i s'ar putea opune participarea sa la act ca parte;

Considerând că soțul, sub regimul dotal, e proprietarul veniturilor dotale; art. 1242 C. civ.; Că, soția înstreinând averea dotală în chipurile prevăzute de lege, nu înstreinează și nu poate înstreina veniturile averii dotale, nefiind proprietatea sa;

Că dar veniturile capitalului de 6500 lei, nu a fost

cedate de soțul Cancicov d-lui M. Braunștein, de oarece în act se cedează toate drepturile numai de d-na Cancicov; Că simplul fapt al asistenței soțului, nu e suficient spre a se putea interpreta ca implicat și cesiunea din partea soțului, asupra dreptului de proprietate al veniturilor dotale;

Că, în specie, plata sumei de 1250 lei, făcută de Leonescu, în mâinele lui Braunștein e fără cauză;

Că, în al doilea loc: actul de cesiune fiind anulat de Curtea de apel Iași, secț. I, urmează ca și efectele ce el a putut produce, să fie anulate; Ca atare dar plata sumei de 1250 lei făcută de Leonescu în mâinele lui Braunștein, urmează a fi anulată;

Că, dar, apelantul Braunștein, nu poate refusa restituirea sumei de 1250 lei căci legământul juridic fiind desființat, și el formând baza dreptului său de a percepe acea sumă, urmează că acea sumă se deține fără cauză și ca atare urmează a o restitui;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se primi jurământul spre a dovedi intimatul, ce sumă de bani a primit ca procente al capitalului de 6500 lei.

Judecător de ședință (s) D. D. Antonescu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE CASAȚIE DIN FRANȚIA

(Camera reclamațiunilor)

Audiența de la 13 Martie 1900

Președenția D-lui T A N O N, Președinte

Soții Brocard contra lui Baudry-Billot

Dovadă testimonială. — Inceput de dovadă scrisă. — Fapt veresimil. — Aprecierea suverană a judecătorilor de fond.

Chestiunea de a se ști dacă actul scris emanat de la acela căruia el se opune, face sau nu veresimil faptul alesat, și poate constitui un inceput de dovadă scrisă, este o chestie de fapt lăsată cu totul la suverana apreciere a judecătorilor fondului. (Art. 1347 C. C. fr., 1197 C. C. rom.).

Curtea,

Asupra mijlocului tras din violarea art. 1341 și urm. (1191 urm. C. C. rom.) și a regulilor de probațiune în materie civilă, din falșa aplicațiune a art. 1347 C. C. (1197 C. rom.), etc.; Considerând, în ceea-ce privește aplicarea art. 1347 C. C. (1197 C. rom.), că chestiunea de a se ști dacă actul scris emanat de la acela căruia el se opune, face sau nu veresimil faptul alesat, este o chestiune de fapt cu desevârșire lăsată la aprecierea tribunalelor; Considerând că din răspunsurile date la interogatorul lor de soții Brocard, astăzi recurenți, Curtea de fond a constatat oare-cari contraziceri și reticențe din care ea a făcut să rezulte în contra lor un inceput de dovadă scrisă; Că decizia Curței din Besançon din 18 Maiu 1898 este, în această privință, suverană și

n'a violat textele sus menționate; Pentru aceste motive, respinge recursul, etc.

(Din *Dalloz Périodique*, anul 1900, 1, p. 263).

Observațiune.—Decisiunea Camerei reclamațiunilor mai sus reprodusă, face o justă aplicare a principiilor de drept. Este, în adevăr, de principiu că dacă intră în atribuțiunile Curței de casație de a examina dacă actele invocate ca inceput de dovadă scrisă emană de la partea căreia ele sunt opuse (veđi Cas. fr. D. P. 91. 1. 59 și 381), chestiunea de a se ști dacă actele produse fac sau nu veresimil faptul alesat se apreciază în mod suveran de instanțele de fond. În acest sens se pronunță în adevăr, atât doctrina cât și jurisprudența. Veđi Cas. fr. D. P. 1899. 1. 37 și 344. *Pand. Périod.* 1899. 1. 87. *Pand. Périod.* 98. 1. 46. Cas. rom. Bulet. S. 1, anul 1889, p. 552 și anul 1891, p. 215. Bulet. anul 1894, p. 236. Aubry et Rau, VIII, § 764, p. 343. Laurent, XIX, 438, 527, 539 și urm. Larombière, *Oblig.*, V, art. 1347, No. 27. Bonnier, *Tr. des preuves* (ed Larnaude din 1888), 170. T. Huc, VIII, 294, și toți autorii. — Aceiași putere suverană de apreciere aparține instanțelor de fond în ceea ce privește puterea probatorie a presumpțiunilor la care inceputul de probă scrisă permite de a recurge. Cas. fr. *Pand. Périod.* 94. 1. 62. *Pand. Périod.* anul 1897, 1. 287 și anul 1898, 1. 64. *Pand. Périod.* 1899. 1. 87. Veđi și D. Alexandresco, *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, p. 411, text și nota 1.

MIȘCAREA ÎN MAGISTRATURĂ

D. *George E. Schina*, doctor în drept de la Paris, actual prim-președinte la Curtea de apel din București este numit procuror general la Inalta Curte de casație, în locul d-lui Dimitrie Alexandresco trecut în alt post;

D. *Atanasie C. Kivu*, licențiat în drept din București, actual președinte la secțiunea II-a a Curței de apel din București, este numit prim-președinte la aceeași Curte;

D. *Ion Cerchez*, licențiat al facultății juridice din Paris, actual consilier la Curtea de apel din București este numit președinte la aceeași Curte;

D. *Victor Râmnicianu*, licențiat în drept din București, actual consilier la Curtea de apel din Galați, trece în aceeași calitate, după a sa cerere, la Curtea de apel din București, în locul d-lui Cerchez.